

[Lynnerup Nielsen.]

med, hvad der betales for tinglysning af dokumenter vedrørende fast ejendom. Dernæst, at loven af 29. marts 1957 om skibsregistrering udvidede adgangen til registrering af skibe til også at omfatte mindre skibe på mellem 5 og 20 registertons brutto, hvoraf skibsregistreringsafgifter fremover afkræves. Og endelig må det være naturligt, når loven af 29. marts 1957 træder i kraft den 1. januar 1958, at så også loven om skibsregistreringsafgifter, hvis det foreliggende lovforslag vedtages, træder i kraft samtidig.

Afgiftsforhøjelsen er sådan set ikke absolut påkrævet og vel for så vidt heller ikke tilsigtet, men for at få ensartethed i afgifterne på fast ejendom og på skibe, hvad tinglysning af dokumenter o. lign. angår, vil det måske nok være naturligt, at denne forhøjelse finder sted. Afgifterne vil, da de jo er angivet i promille, følge prisniveauet fremover.

Der er af tidligere ordførere fremsat ønske om, at der bliver nedsat et udvalg til at se på det foreliggende lovforslag, men som lovforslaget foreligger nu, kan mit parti tilsige en velvillig behandling af det.

Finansministeren (Kampmann): Den højt-ærede handelsminister er forhindret i at være til stede i dag og har derfor bedt mig takke for den, som han sagde, forventede gode og venlige modtagelse af hans lovforslag. Efter hvad jeg nu har hørt, er hans forventninger jo blevet indfriet.

Det ærede medlem hr. Baagø kunne tiltræde motiveringen for og principperne i lovforslaget, og jeg har egentlig det indtryk, at det samme kan siges om de øvrige ordførere.

Jeg har endvidere forstået, at der var en række enkeltheder, man kunne ønske at drøfte i et udvalg, og jeg skal lade denne oplysning gå videre til handelsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

M. Larsen (Kolding): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 19. november kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om skibsregistreringsafgifter.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om Nordisk Råd.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 13²⁰.

20. møde.

Tirsdag den 19. november kl. 14.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om skibsregistreringsafgifter.

Valgt blev: *M. Larsen (Kolding), Boye Hansen, Poul Hansen (Svendborg), Johs. E. Larsen, Wiggo Larsen, Peter Nielsen, Axel Ivan Pedersen, Helge Larsen, Niels Andersen, Conrad Kofoed, Marius Buhl, Jens Chr. Christensen, Damsgaard, Gideon, Baagø, Erna Sørensen og Weikop.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om Nordisk Råd.

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 463, fremsættelsen i tidenden sp. 832).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Einer-Jensen: De ændringer i Nordisk Råds vedtægt, som indeholdes i det lovforslag, vi nu behandler, har rådets præsidium taget initiativet til. Jeg finder det derfor rigtigst, at det ærede medlem hr. Erik Eriksen, der er medlem af præsidiet, beskæftiger sig med vedtægten.

Jeg kan anbefale, som det er foreslået, at reglerne for valg til rådet optages i selve loven, ligesom det foreskrives, at der hvert år her i tinget skal føres en debat om rådets virksomhed.

Nu kommer der vel til at gå et stykke tid, måske et lille år, før vi skal træde sammen til den næste ordinære session, selv om det kan tænkes, at der indkaldes til en ekstra session tidligere, hvis udviklingen af de europæiske markedsplaner gør det nødvendigt. Det er jo tanken, at man i fremtiden vil henlægge den ordinære samling til den sidste uge i oktober. Det er sikkert mere bekvemt end den hidtidige praksis med at have den i januar-februar. Jeg finder det glædeligt, at man ikke har fulgt de ønsker, visse norske politikere havde om kun at holde møde hvert andet år, men at det i vedtægten fastslås, at der skal holdes et møde hvert år.

Når man skal søge at vurdere den indsats, rådet har gjort i den forløbne periode, må man først fremhæve det gode samarbejde mellem rådet og de forskellige regeringer. Både under rådsmøderne og mellem sessionerne har der været et fortræffeligt samarbejde, men spørgsmålet er, om der ikke er mulighed for en lidt større aktivitet.

Rådet har nu eksisteret i 5 år, og skønt samarbejdet mellem 5 lande nødvendigvis må være tungere end arbejdet i det enkelte land, kan Nordisk Råd allerede nu pege på en lang række sager, hvis fremdragelse vi har taget initiativet til, og som enten er blevet løst eller bragt så langt frem, at man formentlig nærmer sig virkeliggørelsen af planerne. Den, der vil have et godt overblik over, hvad der er nået, kan jeg henvise til den oversigt, der er trykt som bilag til rapporten fra Nordisk Råds præsidium til sessionen i Helsingfors i februar i år. Løber man fortegnelsen igennem, ser man, at en række af rådets rekommandationer allerede har kunnet afskrives som færdigbe-

handlede. De behandler store og små sager mellem hinanden, sådan som vi også kender det her i tinget. Til de store sager kan man roligt regne konventionen om det frie arbejdsmarked, det, som Hans Hedtoft kaldte en gave til Nordens ungdom, og konventionen om social tryghed i Norden. Spørgsmålet om et nordisk institut for atomforskning skal man heller ikke glemme, og der er også nedsat et kontaktorgan til tilvejebringelse af større koordination med hensyn til den praktiske udnyttelse af atomenergien. Fri passage inden for Norden har rådet støttet; pasfrihed for nordboer var en kendsgerning, allerede før rådet tog stilling dertil, og på rådets tilskyndelse er lempelsen blevet udvidet ved en række andre lettelser for samfærdslen, og inden længe kan vi formentlig regne med, at den frihed, nordboer har fået, udvides til alle inden for de nordiske landegrænser.

Det er vigtigt for det nordiske arbejde, at pressen er velinformeret både om de enkelte lande i Norden og om deres samvirke. Derfor er det meget glædeligt, at den nordiske journalisthøjskole snart kan begynde sin virksomhed ved Århus universitet. I denne sammenhæng vil jeg nævne rådets stærke interesse for det nordiske samarbejde inden for radioen, inden for skolen, højskolerne og universiteterne. På alle disse felter har der i de senere år været stor aktivitet og fremskridt at notere. Jeg peger på gyldigheden af universitetseksaminerne, der er blevet til virkelighed.

For mindre end en måned siden afgav det nordiske økonomiske samarbejdsudvalg sin betænkning. Jeg skal ikke ved denne lejlighed komme ind på dens indhold, men når man skal opgøre rådets regnebræt efter de 5 første år af dets eksistens, er det en stor post på kreditsiden, at rådet trods advarsler skar igennem, og tog initiativet til den betydningsfulde undersøgelse og den plan, som betænkningen indeholder.

Jeg anbefaler på mit partis vegne det foreliggende lovforslag med de deri indeholdte ændringer af loven om og vedtægter for Nordisk Råd, idet jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget.

Erik Eriksen: Jeg har ikke meget at føje til det, som det ærede medlem hr. Einer-Jensen nu udtalte, og jeg skal ikke gentage,

[Erik Eriksen.]

hvad der allerede er sagt. Det drejer sig her udelukkende om at foretage visse mindre ændringer i den lov, der for Danmarks vedkommende danner grundlaget for Nordisk Råds virksomhed. Det drejer sig dels om rammen, dels om den for alle lande fælles tekst, der er rådets vedtægt.

Det er vel helt naturligt, at man på grundlag af de indhentede erfaringer nu har foretaget en sådan gennemgang af vedtægten. Det var for øvrigt på tale at gøre det allerede i 1955, da man ændrede vedtægten for at give Finland adgang til rådet, men man besluttede alligevel at udsætte den almindelige gennemgang, til rådet selv var trådt sammen og kunne foretage den.

Jeg må måske nævne, at i det udvalg, der har foretaget denne undersøgelse og gennemgang, var Danmark repræsenteret af folketingets formand, og jeg er altså i den situation, at jeg kan takke den højtærede stats- og udenrigsminister for fremsættelsen af lovforslaget og den højtærede formand for udarbejdelsen af det; så må de herrer selv afgøre, hvem der skal have æren.

Det har altså vist sig, at der ikke var større ting at rette. Den vigtigste realitetsændring, der foreslås, går ud på, at der fremtidig skal 25 medlemmer til at indkalde til en ekstra session; tidligere var tallet 20. Denne forhøjelse er forårsaget af, at Finland er blevet deltager i rådet. Det bør måske også nævnes, at der er åbnet mulighed for, at en ekstra session ikke nødvendigvis holdes i en af hovedstæderne; det kan i en given situation være nyttigt at kunne vælge et andet sted. Desuden er der på visse punkter foreslået en præcisering af reglerne; man kan vel sige, at det skyldes de erfaringer, der er gjort i årenes løb. Nu omtales f. eks. udtrykkeligt de komiteer, som rådet lejlighedsvis nedsætter mellem sessionerne for at forberede særlige sager, da det i praksis har vist sig såre nyttigt at have en sådan bestemmelse.

De fleste af de øvrige foreslåede ændringer er af rent stilistisk eller sproglig karakter. Det er måske værd at understrege, at man bevidst har stræbt efter i videst muligt omfang at tilvejebringe en ensartet terminologi mellem den danske, den norske og den svenske tekst. Størsteparten af de

erfaringer, som rådet i den forløbne periode har gjort med hensyn til sine arbejdsformer, har altså ikke behøvet at medføre særlige ændringer i vedtægten. Man har kunnet nøjes med at forandre arbejdsordningen, som rådet selv er herre over.

Om rammeparagrafferne skal jeg kun sige, at det må være praktisk, at reglerne for folketingets valg af medlemmer og suppleanter i rådet nu bliver fastlagt i selve loven om Nordisk Råd. Som reglerne nu er affattet, dækker de hele den gældende ordening og indfører altså ikke noget nyt.

Det må også hilses med tilfredshed, synes jeg, at det nu er formelt fastslået, at der hvert år af delegationen skal afgives en beretning til folketinget om rådets virksomhed. Selv om der har været enighed om dette også før, er det lige så godt, at det nu kommer til at stå i selve loven.

Der skal ikke ved denne lejlighed føres nogen debat om rådet eller dets arbejde. Jeg kan underskrive, hvad det ærede medlem hr. Eimer-Jensen sagde om det samarbejde, der har været mellem regeringer og råd.

For mig at se er de forventninger, folketinget nærrede til rådet, da det blev oprettet for 5 år siden, blevet indfriet, det vil måske også være rimeligt at sige ikke mindst takket være det fremragende arbejde, der gøres i sekretariatene; her tænker jeg naturligvis først og fremmest på vort eget sekretariat. De første års arbejde er vel nok gået så hurtigt fra hånden, at det i det lange løb vil vise sig, at det ikke er muligt at fortsætte i samme tempo, men det fortæller kun, hvor vellykket arbejdet har været i de år, rådet har bestået.

Jeg kan altså ligesom den foregående ordfører slutte med at anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Thestrup: På mit partis vegne skal jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Der er i bemærkningerne til forslaget og i den højtærede stats- og udenrigsministers fremsættelsestale samt yderligere i dag i de to foregående ordføreres taler gjort så klart rede for forslagets indhold, at en yderligere redegørelse for det fra min side vil være overflødig. Jeg skal derfor indskrænke mig til at anbefale det foreliggende forslag, idet jeg ganske kan henvise til, hvad der er ud-

[Thestrup.]

talt af ordførerne for socialdemokratiet og venstre om Nordisk Råds betydning og om betydningen af de problemer, vi skal behandle i rådet.

Helge Larsen: Det er mig en glæde på mit partis vegne at kunne tilsige støtte til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Der er en enkelt ny bestemmelse i forslaget, som jeg gerne vil knytte et par bemærkninger til; det er bestemmelsen om, at der årligt skal afgives en rapport til folketinget om Nordisk Råds arbejde, en rapport, som derefter skal give anledning til en folketingsdebat om rådets arbejde. Jeg tror, en sådan bestemmelse er uhyre værdifuld, både fordi den giver anledning til en gang om året at få samlet det arbejde, der er udført, og fordi der samtidig vækkes en større interesse og opmærksomhed om arbejdet end ellers.

Jeg vil også nævne et par små ændringer, som nærmest er af redaktionel karakter. Man kan fristes til at trække på smilebåndet af bestemmelsen om, at betegnelsen „Det nordiske Råd“ skal ændres til „Nordisk Råd“, men det forekommer mig ganske symptomatisk for det forhold, der eksisterer i dette samarbejde. Man er i stand til at nærme sprogbrug, terminologi, mellem i hvert fald norsk, dansk og svensk så nær til hinanden, at det understreger de forudsætninger for samarbejdet, som er til stede.

En anden lille ændring, bestemmelsen om, at præsidenten og vicepræsidenterne skal vælges blandt de valgte medlemmer af rådet, fremhæver jeg, fordi den, forekommer det mig, understreger rådets karakter af parlamentarisk forsamling.

Jeg har nævnt disse to små ændringer, fordi de belyser noget, der er karakteristisk for baggrunden for det arbejde, Nordisk Råd udfører: dels den nære sproglige forbindelse, dels det nære politiske udgangspunkt, som de nordiske lande har; dertil kommer, som allerede nævnt her bl. a. af

det ærede medlem hr. Einer-Jensen, fællesskabet på en lang række andre områder.

Jeg har gerne villet fremhæve disse forhold, fordi de for det første forklarer, hvorfor der hos mange mennesker er en tilbøjelighed til at tage det nordiske samarbejde for mere selvfølgeligt, end det for samarbejdets skyld er ønskeligt, og for det andet forklarer, hvorfor det nordiske samarbejde allerede på så mange praktiske — man kan sige dagligdags — områder har opnået betydningsfulde resultater. At der også er præsteret arbejde med dristige og store perspektiver, vidner den nylig afgivne betænkning vedrørende det nordiske økonomiske samarbejde om.

Der er således en række fællestræk ved de nordiske demokratier, som naturligt udskiller dem som en særlig gruppe af stater, der har en relativt høj levestandard, politisk stabilitet og veludviklede sociale institutioner. De har ingen koloniale interesser og har derfor en uafhængig stilling til mange af konflikterne i international politik. Der ligger allerede i alt dette en opfordring til det nære samarbejde, som Nordisk Råd er udtryk for, og som — det håber jeg — rådet i stadig større udstrækning vil være udtryk for.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til gennemførelse.

Helge Madsen: Også vi vil gerne anbefale det foreliggende lovforslag om Nordisk Råd. Der tales så smukke ord om det nordiske samarbejde, og i denne forbindelse vil vi gerne henstille, at man ikke glemmer hensynet til vore nordiske brødrefolk, når vi inden længe kommer til at stå over for fællesmarkedsproblemerne. Der er afgørelser dér, som vil betyde meget alvorlige indgreb i det nordiske samarbejde, og det bør vi tage med i overvejelserne, når vi skal tage stilling til fællesmarkedet. Jeg har haft den glæde ved flere lejligheder at være sammen med nordiske kolleger fra de andre rigsdage, og jeg har lagt mærke til, at det er fløjene, det er Finland og Island, som i

[Helge Madsen.]

stærkest grad fremhæver betydningen af det nordiske samarbejde; vi skal, når vi går til en afgørelse om fællesmarkedsplanerne, også huske på disse to nordiske lande.

Den vedtægt, lovforslaget indeholder, er fælles for de nordiske lande, og den kan der vel ikke ændres i. Men jeg vil henlede opmærksomheden på § 2, hvor der står, at folketinget vælger de i vedtægtens punkt 2 omtalte 16 medlemmer ved begyndelsen af hvert folketingsår og efter afholdelse af folketingsvalg. Nu er det jo almindeligt, at vi her i folketinget ikke benytter 16 mands udvalg, men 17 mands udvalg. Dette kan ikke ændres, men jeg vil bede om, at man ændrer valgmetoden således, at de partier, der er repræsenteret i finansudvalget, også får adgang til at vælge medlemmer til Nordisk Råd.

Bestemmelsen om, at der skal finde valg sted ved begyndelsen af hvert folketingsår, forstår jeg godt under hensyn til forretningsordenens bestemmelser om, at de faste folketingsudvalg skal vælges hvert år; men man kunne jo understrege Nordisk Råds særlige karakter, sammenlignet med folketingsudvalg, ved at bestemme, at rådet kun skulle nyvalges efter nyvalg til folketinget. Det ville så blive de samme personer, som år efter år mødtes til forhandling med kollegerne fra de andre rigsdage. En sådan personlig kontinuitet også i Nordisk Råds arbejde finder jeg af værdi, og jeg vil henstille til den højtærede stats- og udenrigsminister om muligt at tænke over de to af mig foreslåede ændringer.

Alfred Jensen: Da vor ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Aksel Larsen, ikke er til stede, skal jeg på gruppens vegne sige, at vi stiller os sympatisk over for det foreliggende lovforslag. Også vi har ment, at de nordiske lande ved fælles optræden, økonomisk og politisk, kan sikre sig en bedre placering, end hvis de optræder enkeltvis. Jeg skal i øvrigt ikke komme nærmere ind på disse problemer, men altså blot anbefale lovforslaget til videre behandling.

Stats- og udenrigsministeren (H. C. Hansen): Så vidt jeg forstår, har regeringen haft en særdeles heldig hånd ved udarbej-

delsen af det foreliggende lovforslag, men det hænger nok — som det ærede medlem hr. Erik Eriksen gjorde opmærksom på — sammen med, at den højtærede formand for tinget har været med til udarbejdelsen. Det ærede medlem hr. Erik Eriksen har jo som formand for rådets danske afdeling for så vidt ansvaret for lovforslaget; jeg har kun fungeret som en slags postkasse for rådet og for tinget, og jeg takker meget for den brede tilslutning til det.

Retsforbundets ærede ordfører nævnte visse spørgsmål i forbindelse med valgmetoden og vedrørende den personlige kontinuitet. Heroverfor vil jeg tillade mig at forholde mig passiv, men hvis man fra nogen side skulle nære ønske om i et udvalg at se nærmere på lovforslaget, skal jeg ikke indvende det ringeste derimod — det må partierne selv om, og der skal ingen regeringskrise blive ud af eventuelle småændringer i dette lovforslag. Det er dog mit indtryk, at lovforslaget ligger på linje med forslagene i de andre nordiske lande, og at det derfor vil være svært at ændre noget i det; men som sagt, har man fra partiernes side noget ønske derom, skal jeg i alt fald ikke stritte mere imod, end rimeligt er ud fra saglige betragtninger.

Jeg vil gerne understrege de bemærkninger, der fra forskellig side er faldet om Nordisk Råd. Jeg tror, det ærede medlem hr. Erik Eriksen har fuldstændig ret i den hovedbetragtning, han anstillede: at rådet har svaret til de forventninger, der blev stillet til det; og i det ærede medlem hr. Einer-Jensens påpegning af konkrete ting ligger også en fremhævelse af vigtige områder, som Nordisk Råd har beskæftiget sig med, og jeg synes, der er en stor tilfredsstillelse i, at alle partier i det høje ting har udtalt sig med stor interesse og stor sympati om rådets fremtidige arbejde.

Jeg takker endnu en gang de ærede ordførere for deres tilslutning til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

[Formanden.]

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 20. november, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*2) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning i anledning af en under 26. september 1956 i byen San José afsluttet handels- og skibsfartstraktat mellem Danmark og Costa Rica.

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning i anledning af en under 10. juni 1957 i byen Lima afsluttet handels- og skibsfartstraktat mellem Danmark og Peru.

Mødet hævet kl. 14³⁵.

21. møde.

Onsdag den 20. november kl. 13.

Formanden: I skrivelse af gårs dato meddeler forsvarsministeren, at han ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om udskydelse af revision af lov om lodsvæsenet.

Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om kommunale valg og forslag til lov om ændring i lov om offentlig forsorg (vedrørende ophævelse af visse bestemmelser om tab af valgret og valgbarhed til offentlige forsamlinger eller råd) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Forsvarsministeren (Poul Hansen): Jeg har herved den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om udskydelse af revision af lov om lodsvæsenet.

Ved den i 1954 gennemførte ændring af lodsloven blev der indført en ny indtægtsordning for lodserierne med det hovedformål at sikre en rimelig indtægt for de lodserier, hvis indtægtsforhold ikke ansås for tilstrækkelige til lodsernes livsophold, og samtidig gennemføre en bedre fordeling af de samlede betydelige indtægter ved lodsvæsenet som helhed. Endvidere gennemførtes en forbedring af lodsernes pensionsordning.

Efter den gældende indtægtsordning ydes der til de mindre lodserier en grundløn og et beløb til driftsudgifter, hvilke beløb udredes af den ved samme lov oprettede lodsreguleringsfond.

Da de pågældende lodserier endvidere beholder en tredjedel af de indsejlede bruttolodspenge, har ordningen medført det tilfredsstillende resultat, at den gennemsnitlige nettoindtægt for lodserne ved de ca. 20 lodserier, der er henført under ordningen, i finansåret 1956-57 lå på ca. 15 000 kr. Før ordningen lå enkelte lodseriers indtægter nede på omkring 6 000 kr. årligt.

Til delvis dækning af lodsreguleringsfondens udgifter opkræves der fra lodserier med særlig store indtægter en afgift efter en i loven nærmere fastsat skala.

Ligesom afgiften til den i lodsloven omhandlede fælles lodspensionskasse beregnes afgiften til reguleringsfonden som en procentafgift af lodseriernes bruttoindtægter, idet der dog er adgang til en administrativ nedsættelse af afgiften til fonden for lodserier med ekstraordinært store driftsudgifter. Loven fremhæver i denne forbindelse lodserier med udstationerede fartøjer.

Da det var helt nye principper, der ved revisionen i 1954 blev indført for lodseriernes indtægtsordning, blev det samtidig bestemt, at loven skulle revideres i folketingsåret 1957-58.

Spørgsmålet om en revision har været drøftet med Dansk Lodsforening, hvis væsentligste ændringsforslag går ud på indførelse af en ordning, hvorefter de afgiftspligtige lodserier får adgang til at vælge imellem, om brutto- eller nettoindtægten skal lægges til grund for beregningen af afgiften til lodsreguleringsfonden. Samtidig har man fra Lodsforeningens side foreslået en pristalsregulering af indtægtsgrænsen for afgiften samt en bestemmelse om afgiftsnedsættelse, hvis de midler, der indestår i